

neinfrastrukturen i transitlandene og en sikring af fællesskabslandenes transittransporter ad landevej i et omfang der mindst svarer til det nuværende.

Rådet træffer på EF's vegne afgørelse om godkendelse af aftalerne i form af brevvekslinger om landbrugsordninger og fiskeri samt de nævnte transitaf-taler med henholdsvis Schweiz og Østrig, og de på-gældende aftaler offentliggøres i De Europæiske Fællesskabers Tidende.

II. Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Der henvises til de almindelige bemærkninger til lovforslaget ovenfor.

Til § 2

Stk. 1: Den foreslåede tekst indeholder en hori-sontal bemyndigelsesbestemmelse, hvorefter de en-kelte ministre sikres en hjemmel til at fastsætte be-
stemmelser om fravigelse af lovgivningens krav på en række nærmere opregnede punkter, i det omfang EØS-aftalen gør det nødvendigt.

Bemyndigelsesbestemmelsen er formuleret med udgangspunkt (ad modum) i § 5 i tiltrædelsesloven fra 1972.

I det omfang, der nu i lovgivningen stilles krav om indfødsret, bopæl etc. i eller uden for Danmark eller EF, kan det i henhold til EØS-aftalen være nødven-digt at udstrække dette til Det Europæiske Økono-miske Samarbejdsområde. Forslaget tilsigter derfor at dække de forskellige ministeriers behov for at kunne gennemføre de fornødne ændringer. Bemyn-digelsen forudsættes alene anvendt, når det er på-krævet for at opfylde EØS-aftalen.

Når forslaget eks. giver mulighed for at fastsætte bestemmelser om fravigelse af lovgivningens krav om indfødsret indeholder det den fornødne hjemmel til, at der administrativt kan udstedes en bekendtgø-relse, der giver statsborgere i EØS-landene samme retsstilling som statsborgere i EF-landene. Det må formodes, at de statsfinansielle konsekvenser over-vejende vil ligge på det sociale område, men det for-modes, at den samlede sikring på det statslige bud-get vil blive særdeles begrænset.

I forhold til bank- og sparekasseloven og forsik-ringsvirksomhedsloven tænkes bemyndigelsesbe-
stemmelsen anvendt til ændring af krav i forbindelse med etablering, bopæl og statsborgerskab her i lan-det. På dette område kan bemyndigelsesbestemmel-sens stk. 3 endvidere anvendes til at pålægge forsik-ringssselskaber fra EFTA-lande, der tegner lovpligtig

motoransvarsforsikring efter reglerne om fri udveks-ling af tjenesteydelser og ikke fra et etableret forret-ningssted, pligt til at erklære, at selskabet er medlem af Dansk Forening for International Motorkøretøjs-forsikring (DFIM). En tilsvarende forpligtelse på-hviler allerede forsikringsselskaber fra EF-medlems-lande.

Også på søfartsområdet vil bestemmelsen i givet fald danne grundlag for en fravigelse af de nationali-tets-, bopæls- og etableringskrav, der er fastsat i lov-givningen, idet omfang traktatens bestemmelser om arbejdskraftens frie bevægelighed, etableringsretten og retten til udveksling af tjenesteydelser medfører dette. Der er i dag på danske handelsskibe allerede mulighed for at beskæftige søfarende fra EØS-lande. Forslagene vil kun i begrænset omfang udvide disse muligheder.

I forbindelse med immaterialrets-lovgivningen vil bemyndigelsesbestemmelsen kunne benyttes til at ændre den geografiske angivelse i reglerne om kon-sumption i varemærkeloven og chipsloven samt, når Aftale om EF-patenter er trådt i kraft, tillige reglerne om konsumtion i patentloven og brugsmodello-ven, til også at omfatte EFTA-landene.

EØS-aftalens bestemmelser om fri bevægelighed for EFTA-borgere på lige fod med EF-borgere inde-bærer, at reglerne om udlændinges erhvervelse af *fornøden helårsbolig* skal ændres.

Ifølge lov om erhvervelse af fast ejendom kan per-soner, der ikke har ophold her i landet og heller ikke tidligere har haft ophold her i landet i mindst 5 år, kun erhverve fast ejendom med Justitsministeriets tilladelse. Efter fast praksis meddeles tilladelse til er-hvervelse af helårsbolig til udlændinge med op-holdstilladelse her i landet.

Efter bekendtgørelse nr. 895 af 23. december 1987 om ændring af lov om erhvervelse af fast ejendom for så vidt angår visse EF-statsborgere og EF-selska-ber har visse EF-borgere dog ret til at erhverve en fast ejendom uden Justitsministeriets tilladelse, hvis ejendommen skal tjene til *helårsbolig* eller til er-hvervsmæssige formål.

Den nærmere gennemførelse af EØS-aftalen for-udsættes at ske ved en ændring af bekendtgørelse nr. 895 af 23. december 1987, hvorefter EFTA-statsbor-gere, der opnår opholdstilladelse efter bestemmel-serne i EØS-aftalen, på lige fod med EF-statsborgere skal kunne erhverve helårsbolig uden Justitsministe-riets tilladelse.

Med hensyn til EFTA-statsborgeres adgang til at erhverve sommerhuse her i landet vil der på lige fod med EF-statsborgere kræves Justitsministeriets tilla-delse hertil, med mindre den pågældende har boet 5